

saavel som at den Byrde, der derved paalægges Communen, bør bæres af denne. Ønsket om Afløsning af alle slige Byrder næres jo nu for Tiden ikke mindre end før, og Uleiligheden ved et Øreb i Lommen, om det saa kun er for at hente en Toffilling, falder Vedkommende mere besværlig end nogenstunde. Det kan heller ikke nægtes, at selve Afgiftens Er læggelse standser den Belfarende i den Fart, som man nu gjerne ønsker at flyde paa Landeveien. Vel har Udvalget ogsaa meent, at der var en Deel, som kunde tale for at lade det blive staaende ved det Gamle, og det kan saaledes ikke nægtes, at det kunde være billigt, at den, der passerer en Bro, ogsaa var pligtig til at yde en Skjærv til dens Vedligeholdelse, og at det er ikke nogen saa aldeles slet Opkrævelsesmaade, derfor synes at tale, at den benyttes paa mange Stæder her og i Udlandet, saaledes f. Ex. i de store Stæder London og Paris, hvor man paa de fleste Broer, over saavel Themsen som Seinen, er pligtig til at betale Penge for at passere. Hvad der dog har været Udvalget meest betænkeligt, er den Byrde, der derved lægges paa Sognecommunerne, og som paa sine Stæder vil forarsage et saa betydeligt Tryk, at det neppe vil kunne afholdes, især naar der kommer mindre heldige Aar for Landmanden, end Tilfældet har været i de sidste Aar; Udvalget har derfor troet, at der maatte kunne gives Anvisning paa, at man i sidste Instant af Tryk kunde ty til Statskassens Hjælp. Forøvrigt er man i Udvalget om de specielle Bestemmelser i Loven, og fornemmelig forsaavidt de mere eller mindre berørte de private Broereres Interesse, ikke saa ganske let blevet enig om en eenstemmig Indstilling; og det træffer sig mindre heldigt, at jeg, som maa udføre den fraværende Ordførers Function og føre Ordet for den foreliggende Betænkning, just er den, der undertiden har troet, at man var gaaet de private Broerere for nær. Hvad angaaer Hovedspørgsmaalet, nemlig Afløsningen, har Udvalget altsaa været enig i at indstille det til Thingets Antagelse; og hvad forøvrigt de specielle Paragrapher angaaer, der nu foreligge til Discussion, da henstilles de til Thingets og den høitærede Ministers Bedømmelse.

Indenrigsministeren: Da Udvalget i det Hele har tilraadet Grundbestemmelserne i Udkastet, er det kun ganske faa Bemærkninger, som jeg kan have at fremsøre. Kun maa jeg dog alt nu gjøre bestemt Indsigelse imod een af den ærede Ordførers Uttringer, og det er den, hvorved det er blevet bemærket, at for det Tilfælde, at Byrden kunde blive for stor for Communen, skolede man paa Statskassen. Det Forslag, som i denne Anledning er stillet til § 11, ligger vel endnu ikke for; men jeg skal dog tillade mig allerede her at bemærke, at hvad enten dette Forslag bliver vedtaget eller ikke, kan jeg aldeles ikke anerkende, at denne Henvisning til Statskassen paa nogen Maade kan være begrundet; hvad enten som sagt et saadant Tillæg som det, der til § 11 er foreslaaet, bliver vedtaget eller ikke — jeg er naturligvis imod det — maa det under alle Omstændigheder fastholdes, at det kun er ved særlig Lov, at det omhandlede Spørgsmaal kan finde sin Afgjørelse, og at en saadan særlig Lov ikke kan vedtages, uden at Regeringen giver sit Minde dertil, saa at Thinget ikke maa gaae ind paa de i denne Lov indeholdte Bestemmelser i Tillid til, at der vil blive givet Communerne Hjælp fra Statskassen; thi der kan ved denne Lovs Gjennemførelse — naar der ikke kan paavises ganske særlige contractmæssige Grunde, der tale for en Undtagelse, hvor der ikke kan paavises virkelige privatrettlige Adkomster — ikke her gjøres Regning paa nogensomhelst Hjælp fra Statskassen; jeg er vis paa, at man til enhver Tid fra Regeringens Side vil modsætte sig et saadant Krav. Hvad de andre Forslag angaaer, som ere stilledes til disse Paragrapher, da skal jeg væsentlig, ligesom den ærede Ordfører, henstille disse til Thinget. Det Vigtigste er jo, hvad der hænger sammen, Forslaget til § 2 og Forslaget til § 4, det nemlig, at det sidste Afsnit skulde udgaae, som siger: „Forsaavidt Communen overtager Broen, kan vedkommende Communalbestyrelse ogsaa efter Broens Indløsning bortforpagte Broene i et Tidsrum af indtil 10 Aar.“ Denne Bestemmelses Bortfalden vil jo væsentlig faae Betydning med Hensyn til de mindre Landeveie, derimod ikke med Hensyn til de